

Roland-ének

*Ófrancia históriás ének
egy oxfordi kéziratból*

fordította: Rajnavölgyi Géza

részlet: Roland halála CLXXI-CLXXVI. szakasz

CLXXI

érzi Roland húny szeme világa
erőt veszén hogy álljon talpára
színtelen már s vértelen orcája
előtte ím setét barna szikla
dühvel-búval tízszer is megsújtja
acél pendül nem csorbul ám kardja
"hajh! - szól a gróf - segítsél Mária!
jó Dürendál! te szívem bánata!
elpusztulok - kinek lesz rád gondja?
győzelmesen dúlt véled sok csata
sok messzi föld hajolt hódolatra
hószakállú Károly mind uralja
nem forgathat téged futó gyáva
vitéz jobbágy fogott két markára
szent Frankföldön nem lesz soha párja"

CLXXII

sújtja Roland az ónix-kő sziklát
acél pendül nem lelsz pengén csorbát
gróf hogy látja nem törik bármint vág
enmagában így kezdi panaszát
"hajh Dürendál! szépség fény tisztaság!
mint tükrözöd nap lángzó sugarát!
midőn Károly Moriann völgyben járt
égből az Úr leküldte angyalát
övezné föl véled jó hadnagyát
nékem adott dicső királyunk át
néki győztem Anzsut s Bretániát
véled győztem Pejtu s Mejn grófságát
néki győztem nemes Normandiát
véled Provánszt meg Akvitániát
Lombárdiát s Róma tartományát
néki győztem Bajorhont s Flandriát
Burgundiát s egész Polóniát
hódoltattam Konstantin városát
szászok földje lesi kívánságát
néki győztem Izlandot Skóciát
s Angolföldet kedves kamoráját
győztem véled országoknak sorát

hószakállú Károlyt hogy uralják...
e jó kardért búbanat nagy gond rág
halnék inkább minthogy latrok bírják
ne hagyd Atyám! Frankhont így gyalázzák!"

CLXXIII

lesújt Roland setét sziklakőre
nincs reá szó mily nagy röögöt nyes le
acél pendül csorbája ám egy se
pattan inkább föl a magos égre
gróf hogy látja nem törik a penge
enmagában így szól halk keserve
"hajh Dürendál! szépség! szentek szentje!
fogód arany s benne sok ereklye
Péter foga Szent Vazul vércseppje
szent uramnak Dénesnek hajfürtje
s Szűz Mária köpenye szegélye
nem illendő hogy juss pogánykézre
keresztény kell szolgálatod tegye
futó gyáva díszed ne viselje!
mily sok földet ígáztam véled le
hószakállú Károly hűségére!
hatalmas már császár híre-neve"

CLXXIV

érzi Roland halál közelíti
feje felől szíve táját lepi
iramlik gróf fenyőfát eléri
zöld pázsiton magát arcra veti
kardját kürtjét testével rejtezi
fejével akar pogánynak fordulni
hőn kívánja s mindezt azért teszi
mondja Károly s mondják majd hadai
"lelkét hős gróf hódítva adta ki"
vétkét vallja mellét buzgón veri
bűnért Úrnak kesztyűjét terjeszti

CLXXV

érzi Roland betelt már az idő
alatta domb Hispánföldre néző
egy kezével mellét verdesi ő
"Uram! légy most bűnért kegyelmező!
sok vétkemért: nagy bár vagy enyésző!
születéstől vagyok bíz vétkező
eme napig mely számomra végső"
jobb kesztyűt húz Istennek küldendő
szent angyalnép égből hozzá lejő

CLXXVI

jó Roland gróf fekszik fenyő alatt
arcot fordít tekint hispán tájat
idéz újra sok vitéz dolgokat
hódoltatott messzi országokat
édes Frankhont nemes rokonokat
s Károly császárt a tápláló urat
sóhajt sírást magába nem fojthat
könyörögni magáért sem mulaszt
vétkét vallja kérleli az Urat
"igaz Atya! ki nem szólsz hamisat
holt porából Lázárt támasztottad
oroszlántól Dánielt megóvtad
minden véstől lelkemet távoztasd!
vétkeztem bár életemben sokat"
jobb kesztyűjét terjeszti az Úrnak
Gábor angyal kezéből veszi azt
két karjára feje horgad lankad
keze kulcsolt - gróf élete kiapad...
hagyja Isten Kerub angyalának
tengervésztől óvó Szent Mihálynak
s parancsolja szintúgy Szent Gábornak
gróf lelkével mennyekbe szálljanak